

**BISDOM
ROTTERDAM**

**Homilie bisschop Van den Hende
Requiemmis voor Zijne Heiligheid Paus Franciscus † Rome, 21 april
H. Jacobus de Meerdere Kerk, Den Haag
24 april 2025**

Handelingen 3, 11-26
Lucas 24, 35-48

Broeders en zusters,

Nog maar vier dagen geleden, op het hoogfeest van Pasen, kwam paus Franciscus voor het laatst op het balkon van de Sint Pieter in Rome, om te bidden om zegen over de Kerk en de wereld, Urbi et Orbi. We hadden toen niet kunnen denken dat paus Franciscus in de ochtend van tweede Paasdag zou sterven. Zijn sterven was niet onverwachts maar wel plotseling.

Vermoeid en verzwakt verscheen paus Franciscus voor het laatst op het balkon van de Sint Pieter en hij bad om zegen over de Kerk en de wereld. Het was in 2013 dat kardinaal Jorge Bergoglio op datzelfde balkon als nieuwe paus met de naam Franciscus naar voren trad. Toen boog hij zijn hoofd en vroeg aan de mensen om voor hem te bidden. Zowel aan het begin als aan het einde van zijn pontificaat stond dus het gebed centraal.

Deze bijzondere momenten maken duidelijk dat het gebed van begin tot einde een belangrijke rode draad is in het pontificaat van paus Franciscus. De paus was ervan overtuigd dat zijn dienstwerk als opvolger van de apostel Petrus en plaatsbekleder van Christus op aarde steeds gedragen moest worden door gebed.

De vervulling van het zware ambt van paus als eerste herder van de Kerk is niet mogelijk zonder het gebed, want zonder de verbondenheid en de ontmoeting met Christus de levende Heer missen we de kracht van de Heer om te kunnen volbrengen wat Hij van ons vraagt.

Het evangelie van vandaag leert ons dat ook de apostelen op de eerste plaats de ontmoeting met de verrezen Heer en zijn kracht nodig hadden. Pas daarna konden zij de blijde boodschap van Pasen verspreiden met heel hun hart en zonder angst.

Na de verrijzenis van Jezus waren de leerlingen eerst nog aarzelend. Er is blijdschap maar ook verwarring. En zelfs als Jezus na zijn verrijzenis bij de leerlingen komt is er eerst verbijstering en vrees. Pas wanneer de apostelen de Heer echt herkennen aan zijn wonden van het kruis in zijn handen en voeten, en met Hem spreken, en zelfs met Hem kunnen eten, dan komt de gelovige zekerheid om de Paasboodschap van de verrijzenis overal te gaan verkondigen. In de eerste lezing hoorden we hoe de apostel Petrus met overtuiging en kracht de mensen toespreekt en vertelt van Jezus' kruisdood en verrijzenis.

Leven en werken vanuit de ontmoeting met de levende Heer door steeds weer te bidden en te vragen om gebed. Dat kenmerkt de toewijding van paus Franciscus. En dat is tevens belangrijk voor iedere christen om in geloof te kunnen leven en werken.

In een van zijn eerste geschriften, de exhortatie Evangelii Gaudium (de vreugde van het evangelie), schrijft paus Franciscus dat 'het begin van het christen-zijn is gelegen in de ontmoeting met de persoon van Jezus Christus, gestorven en verrezen, die ons leven een nieuwe horizon en daarmee een beslissende richting geeft'.

Paus Franciscus citeerde zijn voorganger paus Benedictus. Franciscus citeerde uit de encycliek *Deus Caritas Est* (God is liefde) uit 2005. Jezus Christus, gekruisigd en gestorven, verreezen uit de dood is voor christenen de nieuwe horizon van eeuwig leven en van Gods liefde die sterker is dan de dood. Jezus Christus geeft een beslissende richting aan het leven van de apostelen. Jezus zegt: Gij moet van dit alles getuigen.

Het is de lijn van de apostelen en van de opvolgers van Petrus tot op de dag van vandaag: verkondig de liefde van Christus in woorden en daden. In die lijn van het evangelie was paus Franciscus trouw aan het gebed en aan de verspreiding van Christus' blijde boodschap. Hij had daarbij met name ook de armen en de kleinen op het oog.

In verbondenheid met de levende Heer en zich bewust van de opdracht om van het geloof te getuigen nodigde paus Franciscus uit om met elkaar de dialoog aan te gaan, in de Kerk en buiten de Kerk op meerdere plaatsen in de wereld. Deze aandacht voor dialoog had paus Franciscus eind 60er jaren -in zijn tijd van vorming en studie- gezien en leren kennen in de woorden en het voorbeeld van paus Paulus VI.

Vanuit de biddende ontmoeting en de verbondenheid met Christus nam de bereidheid tot dialoog een belangrijke plaats in in de vier encyclieken van paus Franciscus.

Lumen Fidei (2013) waarin paus Franciscus benadrukt dat het geloof in Christus en de vele geloofsgetuigen een licht zijn op je levensweg;

Laudato si' (2015) waarin de paus vraagt aan alle mensen van goede wil om samen zorg te dragen voor de schepping als ons gemeenschappelijk huis;

Fratelli tutti (2020) waarin de paus de grote betekenis van dialoog naar voren brengt, zowel in de Kerk en ook in de betrekkingen met heel de mensheid;

Dilexit nos (2024) waarin paus Franciscus de oneindige en unieke liefde van Christus centraal stelt en hij uitnodigt om als mensen ons hart af te stemmen op de gezindheid van het hart van Christus.

Om werkelijk in geloof de weg van de dialoog te kunnen gaan, is het nodig om de bereidheid te hebben samen met anderen op te trekken. Paus Franciscus schreef in 2015 dat God het van de Kerk vraagt om in het derde millennium samen op weg te gaan, de weg van synodaliteit.

En nog aan het begin van dit Heilig Jaar 2025 nodigde paus Franciscus uit om bewegingen van hoop te maken vanuit Christus naar mensen in nood, zoals naar vluchtelingen en vreemden, naar jongeren en ouderen in eenzaamheid en armoede, naar mensen in oorlog en naar mensen met verdriet.

Twaalf jaren pontificaat van paus Franciscus (2013-2025) zijn voorbij gevlogen. En ook nu moeten we het op de eerste plaats hebben van ons gebed tot God.

We bidden bij de aanstaande keuze van een nieuwe paus als eerste herder van onze Kerk, die de 267e opvolger van de apostel Petrus zal zijn, om wijsheid van de Heilige Geest.

We bidden voor de Kerk en haar zending in de wereld van nu, de wereld die ons gemeenschappelijk huis is. In deze wereld heeft de Kerk steeds opnieuw de taak om teken en instrument te zijn van de band met God en van de eenheid van de mensheid [*Lumen Gentium* art. 1 (1964)].

Het was paus Franciscus die het huidige Heilig Jaar 2025 als thema meegaf: pelgrims van hoop. Die hoop is Christus. Amen.